

Дуднікова Ірина (Київ, Україна)

ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ ЯК НОВА ГЛОБАЛЬНА ПРОБЛЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ТА ПРІОРИТЕТНИЙ НАУКОВИЙ НАПРЯМОК

Екологія людини як нова глобальна проблема інформаційного суспільства сьогодні є одним з пріоритетних наукових напрямків, так як слід досліджувати проблеми людини в контексті того антропогенного впливу на людину, природу і суспільство, що має прямий і опосередкований вплив [1].

Даний вплив посилює дію негативних наслідків на людину в умовах становлення і розвитку інформаційного суспільства: 1) забруднення навколишнього середовища; 2) вичерпання природних ресурсів; 3) деградація екосистем; 4) збіднення різноманіття; 5) знищення лісів, що набуло величезних масштабів, як у Києві, так і в інших регіонах України; 6) технічні перетворення і руйнування систем ландшафтів, що впливають на людину; 7) глобальні кліматичні впливи, серед яких виділяється потепління клімату Планети. Все це впливає на екологію людини, що здійснюється в результаті втручань самої людини в екосистеми.

У результаті всього цього виникає спрощення екосистеми і розрив біологічних циклів; поява генетичних змін в організмах рослин і тварин; введення в екосистему нових видів; концентрація розсіяної енергії у вигляді теплового забруднення; збільшення отруйних відходів від хімічних виробництв [2].

За даними інституту Всесвітнього спостереження (Вашингтон, США), щороку на нашій планеті: витрачається близько 26 млрд. т. родючого шару орних земель; знищуються вологі тропічні ліси на великих площах; через нераціональне використання земель утворилося близько 6 млн. га пустель; через кислотні опади пошкоджено ліси на площу 50 млн. га; під загрозою зниження перебуває не менше 25030 тис. видів рослин. Особливо гострою є проблема забруднення навколишнього середовища різними токсинами антропогенного походження, що впливають на екологію людини.

Антропогенний вплив людини на природу і природи на людину наступні: 1) сільськогосподарські; 2) техногенні; 3) рекреаційні; 4) урбогенні. Основні урбогенні чинники, які мають негативний характер, - теплові, хімічні, радіаційні, електромагнітні, світлові, звукові, вібраційні, які часто діють одночасно і впливають на природу людини. Над містами, які є індустріальними, здіймаються «гарячі острови» з пилу та сажі, а також газові викиди, що погіршуються кість природного середовища, яке стає шкідливим для здоров'я людини [3].

Антропогенні шкідливі кліматичні чинники витісняють природну рослинність, збіднюють тваринні світи, обмежують діяльність мікроорганізмів.

Керування антропогенними впливами може здійснюватися шляхом їх обмеження: через встановлення гранично допустимих навантажень, різних нормативів введення науково обґрунтованих режимів природних ресурсів міжнародного співробітництва, наукового обґрунтування

заходів щодо природи та екології людини.

Багато явищ за останні 200 років стали незворотними і навіть загрозливими, тому виникає необхідність глибокого аналізу розвитку взаємодії між природними і суспільними процесами в умовах інформаційного суспільства з метою визначення шляхів управління ними. «Шок майбутнього» (футурошок) – це шок від зіткнення людини не тільки з майбутнім, але вже і сьогодишнім, зумовленого втручанням людини у природу [4].

Футурошок викликаний новими явищами, які виникають у суспільстві «третьої хвилі»: зростаючі темпи самогубств серед молоді, поява алкоголізму, наркоманії, психологічної депресії, вандалізму, злочинів, фрустрації (надлому психіки), особливо тих, хто вертається з АТО, поява великої кількості інвалідів, психологічних розладів у дітей, емоційних і психологічних стресів, знервованості, страх перед майбутнім, втрата віри в

майбутнє, поява амбівалентності психіки особистості, так як людині все важче адаптуватися до реальності. Все це говорить про те, що екологія людини в інформаційному суспільстві знаходиться під загрозою. У наш час, людина постійно знаходиться в інформаційному полі, сформованому новими засобами комунікації, зокрема ЗМІ.

Це поле впливає безпосередньо на мозок людини, може здійснювати не менший вплив, чим його матеріальне оточення. Воно впливає і на стан виробничих сил, які не можна розглядати ізольовано від інформаційного середовища.

Література:

1. Andriukaitiene Regina, Voronkova Valentyna, Kyvliuk Olga, Maksimenyuk Marina and Aita Sakun. *Theoretical insights into expression of leadership competencies in the process of management. Problems and Perspectives in Management*, 15(1-1), 220-226. (Scopus) / *Проблемы и перспективы в сфере менеджмента*. Сумы, 2017. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15\(1-1\).2017.09](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15(1-1).2017.09).
2. Кириченко М. О. Інформаційна антропология та інформаційна етика як складові формування ідеології інформаційного суспільства / М.О.Кириченко // *Актуальні проблеми філософії та соціології*. - Одеса: Редакційно-видавничий відділ НДЧ Національного університету «Одеська юридична академія», №. 2017. – С.51-53.
3. Култаєва М. Футурологічні розвідки сучасної філософії освіти : теоретичні побудови та проблеми їх здійснення (стаття друга) / М. Култаєва // *Філософська думка*. – 2002. – № 5. – С. 59-75.
4. Осипов Г.В., Лисичкин Г.А., Вишин М.М. *Становление инеформационного общества в России и за рубежом: учеб. пособие* / Г.О.Осипов, Г.А.Лисичкин, М.М.Вишин; под общ. ред. В.А.Садовниченко. - М.: Норма:ИНФРА-М:2014. – 304 с.

Секція 1. Теоретико-методологічні засади становлення і розвитку інформаційного суспільства як основи забезпечення конкурентоспроможності України у світі
